

Mary Kubica
A fények kialszanak

Minden jog fenntartva. Jelen kiadvány bármely részét tilos a kiadó írásos engedélye nélkül módosítani, sokszorosítani, bármilyen elektronikus vagy gépi formában és egyéb módon közzétenni vagy terjeszteni, beleértve a fénymásolást, felvételkedzítést és mindenfajta információátoló vagy -visszakereső rendszert; kivételt képez a kritikus, aki kritikájában rövid szakaszokat idézhet belőle. Ez a kiadvány a HarperCollins Publishers-szel létrejött megállapodás nyomán jelenik meg. Jelen mű kitalált történet. A nevek, személyek, helyszínek és események a szerző képzeletének termékei, vagy fiktív módon alkalmazza őket. Bármely hasonlóság élő vagy halott személlyel, üzlettel, vállalattal, eseménnyel vagy hellyszínnel teljes mértékben a véletlen műve, és nem a szerző szándékát tükrözi.

§ All rights reserved. Without limiting the generality of the foregoing reservation of rights, no part of this publication may be modified, reproduced, transmitted or communicated in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without the written permission of the publisher, except for a reviewer, who may quote brief passages in a review. This edition is published by arrangement with HarperCollins Publishers. This is a work of fiction. Names, characters, places and incidents are either the product of the author's imagination or are used fictitiously, and any resemblance to actual persons, living or dead, businesses, companies, events or locales is entirely coincidental and not intended by the author.

© Mary Kyrychenko, 2018 – Vinton Kiadó Kft., 2019

A mű eredeti címe: *When the Lights Go Out* – Park Row Books, 2018

• Magyarra fordította: Gärtner Zita

Nyomtatásban megjelent: Vinton Kiadó Kft., 2019

Átdolgozott kiadás

eISBN 978-963-448-839-2

- *Kép:* Shutterstock
- *A szerző fotója:* Sarah Jastre

A HarperCollins® a HarperCollins Publishers vagy a konzern leányvállalatai tulajdonában álló védjegy, amelyet mások licencia alapján használnak.

Magyarországon kiadja a Vinton Kiadó Kft., 2019

- *A kiadó és a szerkesztőség címe:* 1118 Budapest, Szüret u. 15.
- *Felelős kiadó:* dr. Bayer József
- *Főszerkesztő:* Vaskó Beatrix
- *Műszaki vezető:* Sárai Szabó Mária
- *Telefon:* +36-1-781-4351; e-mail-cím: info@vintonkiado.hu

Kiadónk újdonságairól, a megrendelési lehetőségekről honlapunkon is tájékozódhat:
www.vintonkiado.hu

Az e-book formátumot előállította:

BOOK&walk

www.bookandwalk.hu

*Dicknek és Eloise-nak,
Rudynak és Myrtle-nek*

A FÉNYEK KIALSZANAK

A JÓ KISLÁNY ÉS A FOGADOTT LÁNY ÍRÓJÁTÓL

MARY KUBICA

A THE NEW YORK TIMES SIKERSZERZŐJE

Kedves Olvasó!

Nagy örömökre szolgál, hogy kiválasztotta ezt a kötetet! Ennek a regénynek a megírása különösen izgalmas lett számomra, és igen büszke vagyok rá. Még nem mélyedhetett bele a könyvbe, ezért itt és most tartózkodom a spoilerezéstől. Viszont szeretnék az olvasmányélmény mellé némi bepillantást nyújtani az alkotói folyamatba.

Az ihletet e történethez maga a csattanó adta, ami számomra újdonság volt. Rendszerint sokkal később támad fel, amikor már kialakultak a karakterek, és nyakig belemerültem az írás folyamatába. Jelen esetben azonban a csattanó köré építettem és szőttem Jessie és Eden históriáját, míg végül megszületett egy bizarr önismereti út története, párhuzamba állítva egy nő húsz évvel korábbi, hirtelen döntésének következményeivel.

Amikor mindez világossá vált számomra, úgy döntöttem, emelek kicsit a téten. (Sose hagyom, hogy a szereplőim túl könnyen megússzák a dolgot!) Az egyik főhős álmatlanságban szenved, ami az elbeszélésben odáig fajul, hogy végül nem tudja, mi valóságos, és mi nem. Különös dolognak tartom az álmatlanságot. Olyasmi, amivel kapcsolatban majdnem mindannyiunknak van tapasztalata. Az alváshiány gonosz játékot űz az emberi testtel és szellemmel, amitől ennek a könyvnek a megírása szokatlan, izgalmas és feszültséggel teli élmény lett. Remélem, Ön is érezni fogja mindezt – és még mást is –, amikor csak kezébe veszi a regényt!

Kívánom, hogy e könyv olvasása legalább annyi élvezetet okozzon az Olvasónak, mint nekem a megírása!

Szívélyes üdvözlettel:

Mary Kubica

„E szív önnön helye, és benne támaszt
Pokolból Mennyet és Mennyből Pokolt.”¹

¹ John Milton: *Elveszett Paradicsom*, fordította Jánosz István, Magyar Helikon, 1969

ELŐHANG

Körbevesz a város. Egy körkép. Kinyújtott karral, önkéntelenül megpördülök, hogy lássam az egészet. Élvezem a látványt, miközben tökéletesen tisztában vagyok azzal, hogy talán ez az utolsó, amit látok a világból.

Bámulom a négy fém lépcsőfokot magam előtt, elborzaszt, milyen viharvertnek és gyöngének látszanak. Narancssárgák a rozsdától, mállik róluk a festék, a lemezek némelyike meglazult úgy, hogy amikor rálépek az első fokra, meginog alattam, és visszazuhanok.

Ám nincs más választásom, mint mászni.

Föltápaszkodom, megmarkolom a korlátot, és nekivágok a lépcsőnek. Mintha vérezne, úgy dől a tenyeremből az izzadság, nedvessé, síkossá teszi a fémet. Nem tudok kapaszkodni. Lecsúszom a második lépcsőről, újra próbálkozom. Kiáltok, elcsuklik a hangom, amely olyan, mintha nem is az enyém lenne.

Megbicsaklik a lábam, amikor elérem a tető szegélyét. Minden erőmre szükségem van, hogy ne bucskázzam le az épület peremén, le az utcára. Tizenhét emeletet.

Olyan magasan vagyok, hogy úgy érzem, meg tudnám érinteni a felhőket. Elhatalmasodik rajtam a szédülés. Meginog a föld, felém lendül, a felhőkarcolók és a fák imbolyogni kezdenek, míg végül nem tudom, mi mozog: ők vagy én? Kis sárga Matchboxok suhannak a város utcáin. Taxik.

Ha a talajszinten állnék, a szegély elég szélesnek tűnne. De itt fönt nem az. Itt fönt olyan, mint egy kifeszített kötél, amin a két remegő lábammal egyensúlyozom.

Félek. De eljöttem ideig. Nem mehetek vissza.

Egy futó pillanatig nyugalom áll be, de olyan gyorsan el is múlik, hogy szinte észre sem veszem. Egy törtmásodpercig a világ megáll. Békét érzek. A nap egyre följebb kúszik az égen, narancssárgán bámul rám az épületeken keresztül, békével és melegséggel tölt el. Madár suhan el mellettem, és én kitéárom a karom. Mintha a karjaim szárnyak lennének, abban a pillanatban arra gondolok, milyen lenne repülni.

És aztán rohanvást zuhan vissza rám az egész.

Reménytelenül egyedül vagyok. Mindenem fáj. Már nem forog az agyam. Már nem látok tisztán. Már nem tudok beszélni. Már nem tudom, ki vagyok. Ha egyáltalán vagyok valaki.

És abban a pillanatban biztosan tudom: nem vagyok senki.

Arra gondolok, milyen érzés lenne lezuhanni. Az első pillanat súlytalansága, amit föl vált a gravitáció uralma. Átengedni a hatalmat. Föladni, behódolni az univerzumnak.

Mozgás rebben alattam. Egy barna villanás, és tudom, hogy ha tovább várok, túl késő lesz. Már nem lesz az enyém a döntés. Még egyszer, utoljára felkiáltok.

És aztán nekiindulok.

JESSIE

Nem kell magamat látnom ahhoz, hogy tudjam, hogyan nézek ki.

A szemem táskás és puffedt, olyan véreres, hogy a szemem fehérje tiszta piros. A bőr körülötte vörös és nyúzott a sok dörgöléstől. Napok óta ilyen. Amióta Anyu teste kezdi felmondani a szolgálatot, keze, lába hideg, nem kering benne a vér. Amióta ki-kihuny az öntudata, és nem fogad el táplálékot. Amióta delíriumban van, és nemlétező dolgokról beszél.

Az elmúlt néhány napban a légzése is megváltozott, zajos és egyenetlen lett, kialakult, amit az orvos Cheyne–Stokes-légzésnek nevez, amikor időnként hosszú másodpercekig nem vesz levegőt. Rövid, felületes lélegzetvételek, aztán egyáltalán nem lélegzik. Amikor nem vett levegőt, én sem vettem. Immár kék a körme, a karján a bőr foltos és szürke.

– A közelgő halál jele – mondta az orvos tegnap, miközben határozottan megfogta a vállam, és megkérdezte, van-e valaki, akinek szólhatnának, aki mellettem lehetne, amíg Anyu eltávozik.

– Már nem tart sokáig – mondta.

Megráztam a fejem, és elfojtottam a sírást. Nem jellemző rám, hogy sírjak. Lassan egy hete ülök ugyanabban a karosszékbén, ugyanabban a gyűrött ruhában, legfeljebb kávéért megyek ki a kórházi büfébe.

– Nincs senki – feleltem az orvosnak. – Csak mi vagyunk ketten, Anyu és én.

Csak Anyu és én, ahogy mindig is. Ha van is széles e világon valahol egy apám, semmit sem tudok róla. Anyu nem akarta, hogy bármit is tudjak róla.

És most, ezen az estén, ismét előttem áll Anyu orvosa, nézi vérbe borult szememet, aggódalmasan bámul rám. Ezúttal felkínál egy tablettát. Azt mondja, vegyem be, feküdjek le az üres ágyra Anyué mellett, és aludjak.

– Mikor aludt utoljára, Jessie? – kérdezi, ahogy ott áll előttem a ropogós, fehér köpenyében, és egyből hozzáteszi: – Úgy értem, rendesen –, mielőtt hazudhatnék. Mielőtt azt mondhatnám, múlt éjjel. Hisz aludtam is vagy harminc percet, jó esetben.

Elmondja, mi volt a leghosszabb idő, amíg valaki alvás nélkül bírta. Elmondja, hogy alvás nélkül meghal az ember.

– Az alváshiány komoly dolog. Aludnia kell! – mondja, pedig nem is az én orvosom, hanem Anyué. Nem tudom, miért érdekli.

De bármi is az oka, folytatja, és felsorolja, milyen következményekkel jár, ha valaki nem alszik. Instabillá válik érzelmileg. Nevet és sír minden ok nélkül. Zavarodottan viselkedik. Elveszíti az időérzékét. Látomások. Hallucinációk. A beszédképesség elvesztése.

És aztán ott vannak az álmatlanság fizikai hatásai: szívroham, kihűlés, agyvérzés.

– Az altatók nekem nem jönnek be – felelem, de megrázza a fejét, és azt mondja, ez nem altató. Inkább valamiféle nyugtató, melyet szorongás és pánikrohamok esetén alkalmaznak.

– Csillapító hatása van – ecseteli –, elernyesztő. Segít elaludni, de nincsenek kellemetlen mellékhatásai, mint egy altatónak.

Csak hogy én nem kívánok aludni. Ébren akarok maradni, hogy itt legyek Anyuval, amíg úgy nem dönt, hogy elmegy.

Föltápszokodom a székből, és elmasírozom az orvos mellett, aki az ajtóban áll.

– Jessie! – szól, és gyöngéden megfogja a karomat, megpróbál megállítani, mielőtt távozhatnék. Hamis a mosolya.

– Nem kell gyógyszer – közlöm vele kurtán, és elrántom a karomat. A folyosón észreveszem

az ápolónőt, aki a nővérszoba mellett álldogál. A tekintetében nem látszik más, csak szájalom.
– Kávét kell – mondom, és nem nézek a szemébe, miközben kimerültségtől elnehezült lábbal elcaplatok mellette.

Van egy srác, akit néha látok a büfében. Kicsit olyan, mint én: kimerült alakja belevész a gyűrött ruhákba, szeme vörös, csak a koffein hajtja. Hozzám hasonlóan feszült. Ideges. Szögletes arca van, sötét, borzas haja és vastag szemöldöke, amit néha sötét napszemüveg mögé rejt, hogy ne lássuk: sír. A büfében ül egy műanyag székre föltámasztott lábbal, piros melegítőjének kapucniját a fejére húzva kortyolgatja a kávéját.

Sosem beszéltem még vele. Nem az a fajta lány vagyok, akivel a helyes fiúk szóba elegyednek.

De ma este valamilyen okból, miután szerzek egy pohár kávé, lehuppanok a szomszédos székre, tudva, hogy más körülmények között nem lenne hozzá bátorságom. Mármint ahhoz, hogy megszólítsam. De ma este van; leginkább, azt hiszem, azért, hogy ne kelljen még visszamennem Anyu szobájába – hogy időt adjak a dokinak, hadd vizsgálja meg, és távozzon.

– Akarsz róla beszélni? – kérdezem, és ő először döbbenetesen néz rám. Hitetlenkedve. Fölemeli tekintetét a kávéspoharáról, és rám bámul, szeme olyan kék, mint egy azúrlepke szárnya.

– A kávé – szólal meg egy idő után, és eltolja maga elől a poharat. – Szar íze van – közli, mintha ez lenne a legnagyobb problémája. Az egyetlen. Pedig belelátok a poharába, tudom, hogy az utolsó cseppig megitta, szóval mégsem lehetett olyan szörnyű.

– Mi baj van vele? – kérdezem, és belekortyolok a magaméba. Forró, úgyhogy lepattintom róla a fedelet, és fűjni kezdem. Gőz száll az arcomba, ahogy újból megpróbálkozom egy korttyal. Ezúttal nem égetem meg a számat.

Nincs semmi baj a kórházi kávéval. Pont olyan, ahogy szeretem. Semmi flanc. Csak sima, egyszerű kávé. Mindazonáltal beleborítok négy csomag édesítőt, és meglötyögtetem, mert nincs keverőpálcám vagy kanalam.

– Gyenge és zaccos – mondja, és szúrós pillantást vet a kiürült pohárra. – Nem is tudom – vonja meg a vállát. – Valószínűleg csak erősebben szeretem a kávé.

És mégis a pohárért nyúl, mielőtt észébe jutna, hogy már kiürült.

Dühös a viselkedése. Szomorú. És ennek semmi köze a kávéhoz. Csak szüksége van valamire, amin levezetheti a dühét. Látom a kék szemén, hogy azt kívánja, bár csak valahol másutt lenne, bárhol, csak ne itt.

Én is bárhol másutt lennék, csak nem itt.

– Anyám haldoklik – mondom, és elfordítom a fejem, mert nem bírok a szemébe nézni, miközben hangosan kimondom a szavakat. Inkább az ablakra nézek, mely mögött odakint a világ elfeketedett.
– Meg fog halni.

Csend támad. Nem kínos csend, csak csend. Nem mondja, hogy sajnálja, mert tudja, akárcsak én, hogy a sajnálkozás semmit sem jelent. Ehelyett egy-két perc elteltével elmondja, hogy a bátyja balesetet szenvedett a motorjával. Hogy belerohant egy autó, ő pedig lerepült a motorról, fejével egy villanyoszlopnak.

– Senki se tudja, megmarad-e – teszi hozzá szépítve a dolgot, mert könnyebb így fogalmazni, mint egyszerűen kimondani, hogy jó eséllyel meg fog halni. Feldobja a talpát. Elpatkol. – Valószínűleg hamarosan leveszik a gépről. Az agykárosodás... – Fejét csóválja, piszkálja a bőrt a körme mellett. – Rosszak a kilátások – magyarázza, mire azt felelem:

– Az szívás –, mert így igaz.

Megdörzsölöm a szemem, mire témát vált.

– Fáradtnak látszol – mondja, én pedig bevallom, hogy nem tudok aludni. Hogy napok óta nem alszom. Legfeljebb ha fél órát egyhuzamban, és már az is kegy.

– De nem baj – teszem hozzá, mert az álmatlanság a legkisebb gondom.

Tudja, mire gondolok.

– Anyukádért már nem tehetsz többet – mondja. – Most már magaddal kell törődnöd. Föl kell készülnöd arra, ami következik. Próbáltad már a melatonint? – kérdezi, de megrázom a fejem, és

ugyanazt felelem, amit Anyu orvosának:

– Az altatók nekem nem jönnek be.

– Ez nem altató – mondja, miközben benyúl a farmerje zsebébe, és előhúz egy marék tablettát. Kettőt a tenyerembe csúsztat. – Ez majd segít – ígéri, de minden idióta láthatja, milyen vérekes és fáradt a szeme. Nyilvánvaló, hogy rajta se segített a melatonin, fikarcnyit se. De nem akarok udvariatlan lenni. Zsebre vágom a pirulákat, és megköszönöm.

Eltolja a székét az asztaltól, föláll, és azt mondja, mindjárt visszajön. Ami persze mesebeszéd, nyilván csak él a lehetőséggel, és lelép.

– Naná – felelem, és elfordítom a fejem, miközben távozik. Próbálok nem sajnálni magamat a hirtelen rám törő magányban. Próbálok nem gondolni a jövőre, tudván, hogy ha Anyu meghal, örökre egyedül maradok.

A srác elment, úgyhogy a többi embert nézegetem a büfében. Újsütetű nagyszülők. Nevetgélő csoport egy kerek asztal körül. A régi időkről beszélnek, emlékeket idéznek föl. Valami kórházi dolgozó kék műtőruhában egyedül kosztol. Kiürült kávéspoharamért nyúlok, és arra gondolok, nekem is le kellene lépnem. A doktor már biztosan végzett Anyunál, ideje visszamennem hozzá.

De akkor a srác visszajön. Két pohár friss kávé van a kezében. Leül a székére, és megállapítja a nyilvánvalót:

– Egyikünknek se kell több koffein – jelenti ki, és közli, hogy koffeinmentes, én pedig kezdem sejteni, hogy ennek semmi köze a kávéhoz, sokkal inkább a társasághoz.

Beletúr a zsebébe, előhúz négy gyűrött csomag édesítőt, és ledobja az asztalra a poharam mellé. Sikerül kinyögnöm egy köszönömöt, sután és erőtlenül, hogy elrejtsem a meglepetésemet. Nézte, mit csinállok. Odafigyelt rám. Soha senki nem figyel rám, Anyun kívül.

Visszateszi a lábát a szemközti üres székre, bokában keresztezve. Fejére húzza a piros kapucnit.

Eltűnődöm, vajon mit csinálna most, ha nem kellene itt lennie. Ha a bátyját nem érte volna baleset, ha nem lenne a halálán.

Úgy vélem, ha lenne barátnője, ő most itt lenne, fogná a kezét, társaságot nyújtana neki. Nem igaz?

Elmondok neki bizonyos dolgokat. Olyan dolgokat, amiket még soha senkinek. Nem tudom, miért. Mindenfélét Anyuról. Nem néz rám, miközben beszélek, valami láthatatlan pontot bámul a falon. De tudom, hogy figyel.

Ő is elmond nekem dolgokat a bátyjáról, és hosszú idő után először arra gondolok, milyen jó, ha van valaki, akivel az ember beszélgethet, vagy csak együtt üldögélhet az asztalnál, miután idővel a társalgás elnémul, és csak ülünk egymás mellett, csendben iszogatva a kávékat.

* * *

Később, miután visszatértem Anyu szobájába, ő jár a fejemben. A srác a büféből. Miután a kórház folyosóján takaréokra kapcsolják a világítást, és minden elcsöndesül – vagyis hát nagyjából elcsöndesül, leszámítva az EKG pityegését Anyu szobájában, és a nyál pattogását, ami meggyűlik a torkában, mert már nem tud nyelni –, arra gondolok, hogy ott ül a haldokló bátyja mellett, és ő sem tud aludni.

A kórházban Anyu mesterséges kábulatban alszik mellettem, hála a vénájába folyamatosan csöpp-csöpp-csöpp csöpögő lorazepam- és morfiumoldatnak, mely egyidejűleg biztosítja, hogy ne legyenek fájdalmai, és mélyen aludjon.

Valamikor kilenc után benéz az ápolónő, hogy még egyszer megfordítsa Anyut, mielőtt hazamegy éjszakára. Felfekvések nyomát keresi a bőréen, ujjai föl-le járnak Anyu lábán. Bekapcsoltam a szobában lévő tévét, csak hogy valami elnyomja az EKG fémes, gépies hangját, a zajt, mely egész hátralevő életemben kísérteni fog. Valami hírmagazin megy – *Dateline, 60 Minutes*, nem tudom, melyik –, amit épp akkor adtak, amikor bekapcsoltam. Nem vacakoltam azzal, hogy a csatornák közt böngésszek: nem számít, mit nézek. Felőlem teleshop vagy rajzfilm is lehetne. Csak legyen valami zaj, ami segít elfelejteni, hogy Anyu haldoklik. Bár természetesen

ez nem ilyen egyszerű. Semmi a világon nem feledtetheti a valóságot. De a műsorvezetőt látva legalább pár percig nem érzem magam annyira magányosnak.

– Mit néz? – érdeklődik az ápolónő, miközben Anyu bőrét vizsgálja, mire azt felelem:

– Nem is tudom.

Ám aztán együtt hallgatjuk, ahogy a műsorvezető egy fickóról mesél, aki fölvette egy halott ember személyazonosságát. Évekig élt így, másnak adva ki magát, míg végül elkapták.

Ez vagyok én: egy halottakról szóló műsort nézek, hogy elfelejtsem, Anyu haldoklik.

Tekintetem a tévéről Anyura fordul. Elnémítom a készüléket. Lehet, hogy nem is olyan rossz az EKG-készülék szüntelen pityegése. Azt adja tudtomra, hogy Anyu még él. Egyelőre.

A sarkán már kialakultak a fekélyek, ezért levegőben lógó lábbal fekszik, a vádlija alá tett párna megakadályozza, hogy sarka az ágyhoz érjen.

– Fáradt? – kérdezi az ápolónő, ahogy ott áll Anyu és énköztem. Természetesen fáradt vagyok. Fáj a fejem, olyan tompa sajgással, ami az ember tarkója felől mászik elő. A szemem mögött is szűrő fájdalmat érzek, azt a fajtát, ami elhomályosít mindent. Tenyeremet a szememre szorítom, hogy elúzzam, de nem múlik el. Sajognak az izmaid, a lábam nem lel nyugalmat. Folyamatos kényszert érzek, hogy mozgassam, hogy ne üljek mozdulatlanul. Addig rág belülről, míg végül semmi másra nem tudok gondolni, csak arra, hogy megmozdítsam a lábamat. Kinyújtóztatom őket magam előtt, aztán ismét keresztbe teszem. Teljes fél percig tart a hatás. Elmúlik a nyugtalanság.

Aztán újra kezdődik. Az ellenállhatatlan, bizsergő késztetés, hogy mozgassam a lábam.

Ha engedem, egész éjjel így megy, mígnem, mint múlt éjjel, végül fölkeltem, és járkálni kezdtem a szobában. Egész éjjel járkáltam. Mert könnyebb volt, mint egy helyben ülni.

Eszembe jut, amit a srác mondott a büfében. Hogy magammal kell törődnöm, hogy föl kell készülnöm arra, ami most jön. Arra gondolok, mi fog történni, a házunkra, ahol egyedül maradok. Nem tudom, képes leszek-e valaha aludni.

– A doki hagyott itt magának clonazepamot – mondja ekkor az ápolónő, mintha tudná, mi jár a fejemben. – Ha esetleg meggondolja magát. – Azt állítja, a mi kis titkunk lesz, az övé meg az enyém. Azt mondja, Anyu jó kezekben van. Hogy most magammal kell törődnöm; ugyanazt, amit a srác mondott a büfében.

Beadom a derekam. Ha másért nem, hogy a lábam elcsituljon. Kimegy a szobából a tablettáért. Amikor visszajön, fölászom az üres ágyra Anyu mellett, lenyelek egyetlen clonazepamot egy pohár vízzel, és bemászom a kórházi takaró alá. Az ápolónő ott marad a szobában, figyel engem. Nem megy el.

– Biztos van jobb dolga, mint nekem társaságot nyújtani – mondom neki, de azt feleli, nincs.

– A lányomat nagyon rég elvesztettem – mondja –, a férjem pedig lelépett. Senki sem vár otthon. Legfeljebb a macska. Ha nem gond, inkább itt maradok. Addig se vagyunk egyedül, egyikünk se... ha nem bánja – mondja, és azt felelem, nem bánom.

Van benne valami nem e világi, valami kísértetszerű, mintha Anyu barátainak egyike lenne, akiről a halálos ágyán vizionál. Legutóbb, amikor ébren volt, elkezdett beszélni hozzájuk, emberekhez a szobában, akik nem voltak ott, mert már meghaltak. Mintha Anyu elméje már átlépett volna a túloldalra.

Az ápolónő kedvesen mosolyog. Nem sajnálkozva, hanem őszintén.

– A várakozás a legnehezebb – mondja, és nem tudom, mire gondol: várni arra, hogy a gyógyszer hatni kezdjen, vagy arra, hogy Anyu meghaljon.

Egyszer olvastam valamit egy végső feleszmélésnek nevezett dologról. Nem tudom, igaz-e vagy sem, tény – tudományosan bizonyított – vagy csak mendemonda, amit valami sarlatán kitalált. De remélem, hogy igaz. Végső feleszmélés: egy utolsó világos pillanat, mielőtt meghal valaki. A szellem és a tudat utolsó fellobbanása. Amikor valaki fölébred a kómából, és még utoljára mond valamit. Vagy egy Alzheimeres beteg, aki már a saját feleségét sem ismerte meg, hirtelen fölébred és emlékszik. Emberek, akik évtizedekig kataton állapotban voltak, fölkelnek, és néhány percig normálisan viselkednek. Mintha minden rendben lenne.

Ami persze nem igaz.

Nem tart sokáig ez a világos pillanat. Öt percig, talán tovább, talán kevesebb ideig. Senki sem tudja biztosan. Nem mindenkivel történik meg.

De a lelkem mélyén remélem, hogy még lesz öt világos percem Anyuval. Hogy felül. Hogy beszél hozzám.

– Még most sem vagyok álmos – vallom be pár perccel később az ápolónőnek, és biztos vagyok benne, hogy időpocsékolás az egész. Nem tudok aludni. Nem fogok aludni. A lábamból se múlik a nyugtalanság, mígnem kénytelen vagyok előásni a zsebemből a melatonint, amikor az ápolónő hátat fordít, és azt is lenyelni.

A kórházi ágy göcsörtös, a pléd szúrós. Fázom. Mellettem Anyu szárazon és egyenetlenül lélegzik, szája tátva, mint egy rigófiókának. Az ajka körül lerakódás képződött. Összerezzen, rángatózik álmában.

– Mi ez? – kérdezem az ápolónőtől, mire azt feleli, Anyu álmodik.

– Rosszat? – tudakolom aggódva, hátha rémálmok kínozzák.

– Nem tudni biztosan – feleli. Jobb oldalára fordítja Anyut, egy összetekert pokrócot gyömöszöl a csípője alá, ellenőrzi a bőr színét a kezén, lábán. – Még azt sem tudja senki biztosan, miért álmodunk – teszi hozzá, és rám terít egy plusztakarót, nehogy megfázzak alvás közben. – Tudta? – kérdezi, és megrázom a fejem, azt felelem, nem. – Egyesek szerint az álmoknak nincs céljuk – ecseteli egy kacsintás kíséretében –, de szerintem igenis van. Az agyunk így birkózik meg dolgokkal, így gondol át problémákat. Olyasmiket, amiket láttunk, éreztünk, hallottunk. Ami miatt aggódunk. Amit el akarunk érni. Akarja tudni, mit gondolok? – kérdezi, és a választ meg sem várva folytatja: – Szerintem az édesanyja készülődik az útra álmában. Összepakolja a bőröndjét, és elköszön. Megkeresi a táskáját és a kulcsait.

Nem emlékszem, mikor álmodtam utoljára.

– Egy órába is beletelhet, mire hatni kezd – mondja az ápolónő, és ezúttal nem kétséges, hogy a gyógyszerre gondol.

Észreveszi, hogy Anyut bámulom.

– Beszélhet hozzá, ugye tudja? Hallja, amit mond – biztat, de kínosnak érzem, hogy beszéljek Anyuhoz, miközben az ápolónő ott van a szobában. Egyébként sem vagyok teljesen meggyőződve róla, hogy Anyu tényleg hallja, amit mondok, úgyhogy azt felelem:

– Tudom –, de Anyuhoz nem szólok. Majd elmondok mindent, amit el kell mondanom, ha egyszer egyedül leszünk. A nővérek időnként lejátsszák Anyunak a kedvenc felvételeit, mivel, ahogy magyarázzák, a hallás szűnik meg utoljára. Az utolsó érzék, amit elveszítünk. Úgy vélik, megnyugtatja, ha a Gladys Knight & the Pips érzelmes hangja áthatol a tudatát borító ködön, és az álmai részévé válik. A kedvenc zenéinek ismerős hangjai, azok a felvételek, melyeket úgy utáltam gyerekkoromban, de most tudom, életem végéig újra meg újra hallgatni fogom őket.

– Nehéz lehet most magának – mondja az ápolónő, látva, hogy gyászosan bámulom Anyut, tanulmányozom az arca formáját, aszemét, talán most utoljára. Aztán bevallja: – Tudom, milyen érzés elveszíteni valakit, akit szeretünk. – Nem kérdezem, kit, elmondja magától: beszél a kislányról, akit majdnem két évtizede elveszített. A lánya alig hároméves volt, amikor meghalt. – Nyaralni voltunk – meséli. – A férjem és én meg a kislányunk. – Most már persze az exférje, mivel ahogy meséli, a házasságuk is meghalt akkor, ugyanazon a napon, amikor a kislányuk. Elmeséli, hogy Madison semmit sem szeretett jobban, mint a homokos tengerparton játszani, kagylók után kutatni. Azon a nyáron elvitték a tengerpartra. – Az utolsó szép emlékem az, hogy ott vagyunk hármásban a tengerparton. Néha még ma is látom, ha behunyam a szemem. Még ennyi év után is. Lehajol a lila fürdőruhájában, duci ujjával beletúr a homokba, kagylókat keres. Az a fura, hogy az arcát nehezen idézem föl, viszont kristálytisztán látom, ahogy annak a lila tüllszoknyának a fodrai libegnek a szélben.

Nem tudom, mit mondjak. Pedig mondanom kellene valamit, valami együttérzőt. Részvétet kellene nyilvánítanom. Ehelyett azt kérdezem:

– Hogyan halt meg? –, mert nem tudok uralkodni magamon. Tudni akarom, és biztos vagyok benne, ő is azt akarja, hogy kérdezzem meg.

– Cserbenhagyásos gázolás – feleli, miközben lehuppan egy üres karosszékre a szoba sarkában. Ugyanabba, amelyikben az utóbbi napokat töltöttem. Elmeséli, hogy a kislány kitévedt az úttestre, amikor ők a férjével nem figyeltek. Négysávos út volt, huszonöt mérföldes korlátozással a kis tengerparti városon keresztül tekergő szakaszán. Egy autó majdnem kétszer ekkora sebességgel vett be egy kanyart, és nem vette észre a kislányt. Elütötte, és elmenekült.

– Az a fickó – ismétli –, az a fickó... – és fölnevet, keserűen. – Sosem fogom megtudni, hogy férfi vagy nő ült a volánnál, de én mindig férfinak képzelem, mert úgy élek, nem tudom elképzelni, hogy egy nő elüt egy gyereket, és cserben hagyja. Ellentétes minden védelmező, gondoskodó ösztönünkkel – mondja. – Olyan egyszerű másokat vádolni. A férjemet, a sofőrt. Vagy akár Madisont magát. De az az igazság, hogy az én hibám volt. Én nem figyeltem oda. Én voltam az, aki hagyta, hogy a kislánya az út közepén téferegjen.

Aztán megrázza a fejét, megadóan, mint aki hosszú évek alatt már számtalanszor visszapörgette életének ugyanazt a jelenetét, próbálta pontosan meghatározni azt a pillanatot, amikor minden elromlott. Amikor Madison keze kicsúszott az övéből, amikor eltűnt a szeme elől.

Nem akarom, de a szemem könnybe lábad, mert elképzelem a kislányát lila fürdőruhában, ahogy az úttest közepén fekszik. Az egyik percben kagylókat gyűjt a tenyerébe, a másikban már halott. Olyan tragikusnak érzem, olyan katasztrofálisnak, hogy a saját tragédiám valahogy elhalványul az övé mellett. Hirtelen már nem is tűnik olyan borzalmasnak a rák.

– Sajnálom – motyogom –, nagyon sajnálom –, de leint, és azt mondja, az ő tiszte sajnálkozni. – Nem akartam elszomorítani – magyarázkodik könnyes szemem láttán. – Csak azt akartam, hogy tudja, átérzem a helyzetét, magam is ismerem. Sosem egyszerű elveszteni valakit, akit szeretünk – ismétli, aztán gyorsan föláll a karosszékből, és odamegy Anyuhoz. Megpróbálja másra terelni a szót. – Kezd már elálmosodni? – kérdezi, és most azt felelem, nem tudom. Nehéznek érzem a testem. Ennyit tudok. De a nehéz és az álmos két különböző fogalom.

Ekkor azt ajánlja:

– Mi lenne, ha mesélnék valamit, amíg várunk? Mesét szoktam mondani a betegeknek, hogy könnyebben elaludjanak.

Régen Anyu is mesélt. Együtt feküdtünk a takaró alatt az egyszemélyes ágyamon, és mesélt a gyerekkoráról. A nevelkedéséről. Anyukájáról és apukájáról. De úgy beszélt, mint egy tündérmesében, egy „hol volt, hol nem volt” kezdetű történetben, ami nem is Anyuról szólt, hanem inkább egy lányról, aki úgy nőtt föl, hogy majd eljön érte a herceg, és ő lesz a királynő.

Csakhogy aztán a herceg elhagyta. Ám ezt a részt ő mindig kihagyta. Sosem tudtam meg, hogy így történt vagy sem, a herceg egyszerűen soha nem is jelent meg.

– Nem vagyok a betege – emlékeztetem az ápolónőt, de azt feleli:

– Nem sokban különbözik tőlük –, miközben letompítja a mennyezeti világítást, hogy aludni tudjak. Leül az ágyam szélére, nyakamig húzza a takarót meleg, ügyes kezével, és egy pillanatig irigylem Anyut, amiért ő gondoskodik róla.

Mély, fojtott hangon beszél, hogy ne ébressze föl Anyut a halálos ágyán. A történet valahol Moab határában kezdődik, és nem is kalandozik messzire.

Szinte abban a pillanatban a szemhéjam elnehezül, a testem elzsibbad. Elmém elködösül. Súlytalanná válok, belesüppedek a göcsörtös kórház ágyba, egyé válunk, én meg az ágy. Az ápolónő hangja elúszik, szavai a gravitációt megcáfolva ott lebegnek a levegőben, elérhetetlenül, de valahogy mégis ott vannak, megtöltik kábult agyamat. Behunyom a szemem.

És ekkor történik, két thermopléd és egy asszony delejes hangjának súlya alatt, hogy elalszom. Az utolsó, amire emlékszem, hogy valami Nagy Falnak nevezett hely kanyargó ösvényeiről és homokkő falairól hallok.

Amikor reggel fölbredek, Anyu már meghalt.

Egyszerűen átaludtam.

EDEN

Egg Harbor, 1996. május 16.

Aaron ma megmutatta a házat. Máris szerelmes vagyok belé: búzavirágkék házikó, mely az öbölre néz egy tizenöt méteres sziklaorom tetejéről. Fenyőfa padló és meszelt falak. Üvegezett veranda. Hosszú, fából ácsolt lépcső vezet le a mólóhoz a víz szélén, ahonnan az ingatlanügynök ígérete szerint fenséges naplementéket és rajokban elúszó vitorlásokat látni. Eredeti, bájos és nyugodt. Ezeket a szavakat használta az ingatlanügynök. Aaron, szokásához híven, nemigen szólt semmit, csak állt a kopott gyepen, farmernadrágja zsebébe dugott kézzel, bámulta az öblöt, és tűnődött. Nemrég helyezkedett el szakácsként az egyik városi vendéglőben, egy ephraimi steakhouse-ban. Ebből a házból feleannyi idő neki munkába járni. Amellett kész főnyeremény a mostani jelzőlogkölsönünkhöz képest, és közel egy hektár vízparti telek tartozik hozzá a Green Bay sziklás partjáig nyúló, erdővel sűrűn benőtt érintetlen tájból.

És ott a kert. Egy gyomokkal és tüskés indákkal benőtt, háromszor hat- vagy kilencméteres terület. Foglalkozni kell vele, de Aaron már megígérte, hogy feltöltött ágyások lesznek. Van melegház – soha siralmasabb látványt – az udvar egyik naposabb sarkában, ahol még nő a fű. Picike, mint egy fészker, üvegablakokkal és valamiféle átlátszó, bordás, napfényelnyelőnek szánt tetővel. Az ajtó csálén lóg, rossz az egyik zsanér. Aaron vetett rá egy pillantást, és közölte, hogy meg tudja javítani, ami nem ért különösebb meglepetésként. Nincs a világon olyan, amit Aaron ne tudna megjavítani. A sarkokban pókhálók lógnak, mint a csipke. De már látom a termőfölddel és magokkal teli cserepek sorait, amint szívják magukba a nap melegét, és várják, hogy kikerüljenek a kertbe.

Nem messze egy nagy levelű tölgyfa fenséges ágáról hinta lóg. A fa volt az, ami megfogott. Vagy talán nem is a fa maga, hanem az ígéret, amit képviselt, az elképzelés, hogy egy nap gyermekek fognak rajcsúrozni és lármázni a hinta, vagyis egy méteres farönk körül, melyet erős kötél rögzít a fa ágához. Elképzelem, ahogy belesimulnak a fatörzs árkaiba, és nevetnek. Már hallom őket, a még meg nem született gyermekeinket Aaronnal. Kacagnak és vidáman visonganak.

Aaron megkérdezte, hogy én is beleszerettem-e, és nem tudtam eldönteni, mire gondol: arra, hogy beleszerettem a házba, ahogy őbelé, vagy arra, hogy beleszerettem, ahogy ő is. Akárhogy is, azt feleltem: igen.

Aaron búcsúzóul ajánlatot tett az ügynöknek. Nagy a kínálat, mondta, és megpróbálja jó tíz százalékkal lealkudni a kikiáltási árat. Én kifizettem volna, amit kérnek, nehogy lemaradjunk a házikóról. Holnap kiderül, a miénk lesz-e!

Ma éjjel nem fogok aludni. Miként lehetséges, hogy az ember ennyire szeret valamit, ennyire vadul vágyik valamire, aminek pár órával ezelőtt a létezéséről sem tudott?

Egg Harbor, 1996. július 1.

Dobozok hada. A költöztetők végeleáthatatlan számban hordják be őket az ajtón, és viszik a kijelölt szobákba – nappali, háló, fürdő –, poros bakancsukkal keresztül-kasul csörtetnek az otthonunkban. Százötven négyzetméter, amit meg kell tölteni. Aaronnal nemeknek megfelelően felosztottuk a feladatokat: ő irányította a kanapékat és ágyakat cipelő költöztetőket, miközben

én kipakoltam, elmosogattam és elhelyeztem a konyhaszekrényben az edényeket. Csak néztem, hányszor fordulnak, miközben a férfiak homloka csillogni kezdett az izzadságtól. Aaroné is, pedig ő nemigen cipelt semmit, viszont parancsoló hangja, a nyilvánvaló hatalom, amivel felnőtt embereket terelgetett az otthonunkban, akik minden szavát lesték, elég volt ahhoz, hogy felkeltse a figyelmemet. Néztem, ahogy időről időre körbejárja a házat, és azon tűnődtem, hogy lehettem olyan szerencsés, hogy kifogtam őt.

Nem volt rám jellemző, hogy szerencsés legyek a szerelemben. Legalábbis mielőtt Aaront megismertem. Az őt megelőző férfiak lecsúszott, semmittevő, ingyenélő alakok voltak. Aaron viszont nem. Egy évig udvarolt, mielőtt megkérte a kezem. Holnap lesz a második évfordulónk. Hamarosan jönnek a gyerekek, egy egész sereg apróság fog nyüzsögni a lábunk körül. Amint megállapodunk, mondogatta mindig Aaron. És most, ahogy végignézek új otthonunkon, a gyönyörű tájon, a százötven négyzetméternyi téren, a három hálószobán – amiből kettő még lakatlan –, ráébredek, hogy eljött az idő, és mint egy óramű, valami ketyegni kezd bennem.

Amikor hátat fordítottak a költöztetők, Aaron megfogta a derekamat, nekiszorított a kredencnek, és megcsókolt a konyhában. Váratlanul ért, de nagyon is örültem neki, ahogy behunyt szemmel megcsókolt, és azt suttogta, minden álmunk valóra válik. Aaron nem szentimentális vagy romantikus típus, mégis igaza volt: a ház, az új munkája, az, hogy eljöttünk a városból. Attól a naptól fogva, hogy összeházasodtunk, el akartunk jönni Green Bayból, mindkettőnk szülővárosából, hogy a két szülői pár ne bukkanhasson fel a küszöbünkön minden áldott nap kéretlenül, titkos háborút folytatva, hogy melyikük köti le több időnket. Nem jöttünk messzire, hatvanhét mérföldre, ha pontos akarok lenni, de ez elég ahhoz, hogy a látogatásokat megelőzze egy telefonhívás.

Este gyertyafénynél szeretkeztünk a nappali padlóján. Az elektromosságot még be kell kapcsolni, így a meszelt falon táncoló gyertyafényt leszámítva a ház sötét volt.

Aaron vetette föl elsőként, hogy hagyjam abba a fogamzásgátló szedését, mintha tudta volna, mire gondolok, mintha olvasott volna a gondolataimban. Egymás mellett feküdtünk a széles padlódeszkákon, és bámultuk a csillagokat az ablakon keresztül, és Aaron keze a combomon portyázott, a második menetet fontolgatva. Ekkor mondta. Azt feleltem: *Igen, készen állok!* Hogy mindketten készen állunk. Aaron huszonkilenc, én huszonnyolc vagyok. A fizetése nem eget verő, de elég. Nem költekezünk, évek óta spórolunk.

És bár tudtam, hogy egyelőre még nem lehetséges, és hogy a gyógyszer a szervezetemben csírájában elfojtja a terhesség lehetőségét is, mégis elképzeltem, ahogy egy parányi teremtmény kezd alakot ölteni bennem, miközben Aaron ismét magáévá vett.

Egg Harbor, 1996. július 9.

Napjaink a mólón elfogyasztott kávéval kezdődnek, meztelen lábunkat lelógatjuk a szélén, az öböl fölé. A víz hideg, és egyébként sem ér bele a lábunk. Viszont valóban vannak vitorlások. Aaronnal órákon át nézzük őket, ahogy elhaladnak, akárcsak a szalonkákat meg egyéb gázlómadarakat, akik felbukkannak, hosszú lábakon lépkednek a sekély vízben, eleséget keresve. Bámuljuk a madarakat és a vitorlásokat, nézzük, ahogy a nap egyre magasabbra kúszik az égen, melengeti a bőrünket, fölszárítja a hajnali ködöt. Földi paradicsom, mondja Aaron.

Miközben ott üldögélünk a mólón, mesél a munkájáról az étteremben, ami tíz órára elrabolja őt tőlem. A forróságról a konyhában, az állandó ricsajról. A harsogva bekiabált rendelésekről. A kicsontozott *rib eye* sercegéséről a grillrácson, a zöltséget aprító és kockázó kések csattogásáról.

Nyugodt a hangja. Nem panaszkodik, mert Aaron, amilyen jó természetű, sosem panaszkodik. Inkább csak elmeséli, leírja nekem, hogy képzeletben láthassam, mit csinál, amikor távol van tőlem a nap felében. Fehér szakácszubbonyt visel, és fekete szakácsnadrágot, meg sapkát, fejre simulót, szintén fehérret. Aaront *saucier* pozícióba vették föl, vagyis szószkészítőnek, ami számára új, de nem kétséges, hogy könnyűszerrel megbirkózik vele. Mert Aaron már csak ilyen. Nem számít,

mivel próbálkozik, mindig simán megoldja.

Telkünket fák övezik, és ahogy ott ülünk a móló szélén, Aaron és én, úgy érezzük, mintha egyedül lennénk, a tó és a fák elválasztanak minket a társadalomtól. Ha vannak is szomszédaink, sosem látjuk őket. Nem kerülnek a szemünk elé. Sosem pillantunk meg más házat a lombokon keresztül. Sosem zavarnak meg hangok, csupán a fákon gubbasztó madarak, ahogy rikoltoznak egymásnak, társalognak, bármi legyen is az, amiről a madarak beszélgetni szoktak. Esetenként egy-egy kormányos szívélyesen integet a vitorlása kormányja mögül, de többnyire túl messze vannak ahhoz, hogy észrevegyenek bennünket Aaronnal, ahogy ott ülünk a móló szélén, lábunkat lógázzuk, fogjuk egymás kezét, és csendben hallgatjuk a fák között susogó szellőt.

Mintha lakatlan szigeten lennénk, partra vetett hajótöröttek, de kicsit sem bánjuk. Ennek pont így kell lennie.

Aaron műszakja délután kettőkor kezdődik, és akkor ér véget, mikor az utolsó vendég is távozott, és a konyha ragyog. Legtöbbször éjfélkor zuhan be az ágyba, izzadtan és ételszagúan.

Ám a délelőttök a mieink, hogy kedvünk szerint éljünk velük.

Múlt héten Aaron megjavította a melegház ajtáját, aztán megtisztítottuk a pókhálóktól meg a bogaraktól. Napokat töltöttünk a kert rendbetételével, és Aaron ígéretéhez híven fabrikált elkerített ágyásokat tujafából – egyszer másfél méter, huszonöt centi mély –, melyekben egy nap cukkini és uborka fog teremni. De nem idén. Túlságosan benne járunk már a szezonban ahhoz, hogy zöldséget termesszünk, úgyhogy egyelőre a számtalan szedett-vedett termelői standnál vásároljuk meg az út szélén, ami kell. Két mérföldre lakunk a várostól, és bár nyaranta a lakosság errefelé meghétszereződik, hála az egészséges turistapopulációnak, a városon kívül jobbra vidékies a hangulat, az országutat hosszú szakaszokon nem keresztezi más, csak a láthatár.

Zöldséget nem ültettünk idén, ehelyett évelővirág-magokat vetettünk Aaronnal, hogy legyen miben gyönyörködnünk jövőre: fátyolvirágot és levendulát és mályvát, mert a jelek szerint errefelé minden kerítést és házikót mályva szegélyez. Virágfölddel megtöltött ültetőedényekbe dugtuk őket az üvegházban, és a legnaposabb helyre tettük, amit csak találtunk. Úgy egy hónap múlva kiültetjük őket a kertbe. Még nem fognak virágozni, majd csak jövő tavasszal. Mégis reményteljesen állok az üvegházban, bámulom az ültetőedényeket, elképzelem, mi történhet a humusz felszíne alatt, hogy vajon a mag gyökeret ereszt, megkapaszkodik, hogy legyen mivel támaszt nyújtania a palántának ebben a világban, vagy egyszerűen összezsugorodott és elhalt odabent, halott embrió az anyja méhében.

Miközben megszabadulok a maradék fogamzásgátlótól, és végighúzom kezem ott, ahol elképzelésem szerint a méhem lehet, azon is eltűnődöm, ott vajon mi történik.

JESSIE

Anyut, óhaja szerint, elhamvasztattam. Most egy lezárt, rebarbaraszínű mázzal bevont cserépuhában hordom magammal, melyet ő maga vett meg, amikor elhatalmasodott rajta a rák. Hengeres formájú, nem feltűnő, és a dugót rögzítettem, nehogy véletlenül elveszítsem Anyut.

Anyunak két kívánsága volt halála előtt, az utolsó röpke pillanatokban árulta el őket, amikor eszméletén volt, még mielőtt álomba merült volna, amelyből aztán nem ébredt föl többé. Egy: hogy hamvasszák el, és hamvait a washingtoni komp végéből szórják a Menny Kapujába. Kettő: hogy találjam meg önmagam, és jöjjek rá, ki vagyok. Ez utóbbi az ezotériát súrolta, és nem sok gyakorlati értelmét láttam. A gyógyszereknek tudtam be, no meg a halál közelségének.

Távolról sem teljesítettem eddig egyiket sem, noha online kitöltöttem egy főiskolai jelentkezési ívet. Viszont egyáltalán nincs szándékomban a közeljövőben megválni Anyu maradványaitól. Ő az egyetlen értékes dolog, ami még megmaradt nekem.

Négy napja nem aludtam, azóta, hogy valami doktor megszánt, és adott egy gyógyszert. Három, ha figyelembe vesszük azt, amikor majdnem elbóbiskoltam az önkiszolgáló mosodában, míg vártam, hogy megszáradjanak a ruhák, és elbódított a szárítógépben pörgő pulóverek hangja. A következmények utálatosak. Kimerült vagyok. Morcos. Semmire sem tudok odafigyelni, és lassan reagálok. Nem vagyok képes gondolkozni.

Tegnap csomagot hozott a UPS, és a sofőr megkért, hogy írjam alá az átvételi bizonylatot. Ott állt előttem, tollat meg egy darab papírt dugott az orrom alá, én meg csak bámultam, képtelen voltam fölfogni, mit akar. Elismételte. *Aláírná, kérem?* Kezembe nyomta a tollat. Megmutatta a kipontozott vonalat. Harmadszor is megkért, hogy írjam alá.

És még akkor is úgy fogtam hozzá, hogy a tollon rajta volt a kupak. Az az ember kénytelen volt kikapni a kezemből, és levenni róla.

Abban is biztos vagyok, hogy kezdek hallucinálni. Látok dolgokat, amik talán nincsenek is ott, nem is valóságosak. Egy százlábút átfutni az asztal lapján, egy hangyát a konyha padlóján. Váratlan, gyors mozgást, aminek semmi nyoma, ha odafordulok.

A szemem alatti ráncok jelzik az álmatlan éjszakákat, mint egy fa évgyűrűi. Minden ébren töltött éjszaka egy ránc. Mindennap megbámulom magam a tükörben, és megszámlolom őket. Ma reggel négy volt. Az álmatlanság külső jelei még rosszabbak, mint ami belül zajlik. A szemem vörös és be van dagadva. A szemhéjam petyhüdt. Tömegével jelennek meg a ráncok éjszakánként, miközben fekszem az ágyban, és a bárányokat számolom. Elmehetnék a rendelőbe, és kérhetnék valamit, ami segít aludni. Újabb adag clonazepamot. Csakhogy a gyógyszer hatására egyszerűen átaludtam Anyu halálát. Rágondolni sem akarok, mi egyébről maradnék még le.

A McDonald'sban megkérdik, kérek-e ketchupot a sült krumplihoz, és csak némán bámulok a kiszolgálóra, mert úgy értettem, „egy felborult komp sok bajt okoz”, és bambán bólogatok, mert valóban szörnyű és szomorú dolog, de olyan oda nem illő, hogy nem találok szavakat.

Csak amikor rádob egy marék ketchupostasakot a tálcámra, akkor hatol el agyamig a szavai értelme, a jelek szerint túl későn, mert utálom a ketchupot. Az asztalon hagyom őket, amikor távozom, főnyeremény valakinek, aki szereti. Az ajtó felé menet megbotlom, mivel a koordinációmon is nyomot hagy az alváshiány.

Két órával ezelőtt kirángattam elnehezült testemet az ágyból egy újabb álmatlan éjszaka után, és most a ház közepén állok, ahol Anyuval éltünk, és azt latolgom, a holminkből mit vigyek magammal, és mit hagyjak hátra. Nem bírok tovább itt maradni, ez az elhatározás gyorsan

megszületett az elmúlt négy nap alatt. Már beszéltem egy ingatlanügynökkel, kiderítettem, mik a következő lépések. Először össze kell pakolnom mindazt, amit meg akarok tartani, aztán az összes többit elárverezik, mielőtt valami lomtalanító cég elviszi a szeméttelre a cuccaink maradékát.

Aztán valami más család beköltözik a házba, amely számomra az egyedüli otthont jelentette. A szófát méregetem épp, tündööm, elvigram vagy itt hagyjam, amikor megszólal a telefon.

– Halló! – szólok bele.

A vonal túlsó végén egy hang közli, hogy a főiskola tanulmányi osztályáról telefonál.

– Van egy kis probléma a jelentkezésével – mondja.

– Miféle probléma? – kérdezem a nőtől, és megijedek, hogy adóelkerüléssel vádolnak. Könnyen elképzelhető: minden, bruttó jövedelemmel és adó-visszatérítéssel kapcsolatos rubrikát üresen hagytam a tanulmányi segélyre vonatkozó űrlapon. Lehet, hogy a jelentkezési lapon is hazudtam. Volt egy kérdés, hogy mindkét szülőm meghalt-e. Igennel feleltem, noha nem tudom, így van-e.

Vajon apám is meghalt?

A vonal túlsó végén a nő megkér, hogy diktáljam be neki a társadalombiztosítási számomat, és persze így teszek.

– Nálam is ez van meg – mondja, mire megkérdezem:

– Akkor mi a probléma? Elutasították a jelentkezésemet? – Elcsüggedek. Hogyan lehetséges? Csak egy egyszerű főiskola. Nem a Yale-re vagy a Harvardra jelentkeztem.

– Biztos csak egy kínos félreértés az anyakönyvi hivatalban – feleli.

– Miféle félreértés? – tudakolom megkönnyebbülten, hogy csak félreértés, szemben az elutasított jelentkezéssel. Egy félreértést lehet tisztázni.

– Nagyon furcsa – mondja. – A nyilvántartásban szerepel egy halotti bizonyítvány Jessica Sloane nevében, tizenhét évvel ezelőttről. A maga születési dátumával és társadalombiztosítási számával. Nagyon úgy néz ki, Ms. Sloane – folytatja, és kijavítom, hogy *Jessie*, mert Ms. Sloane az Anyu. – Nagyon úgy néz ki, Jessie – ismétli, és a következő szavak úgy gyomorszájon vágnak, hogy alig kapok levegőt: –, úgy néz ki, hogy maga már meghalt.

Aztán nevet, mintha ez vicces lenne.

Ma új helyet keresek, ahol lakhatok. Szóba sem jöhet, hogy itt maradjak a régi otthonunkban, mert a ház minden sarkában Anyu emléke kísért. A Crabtree & Evelyn kézkrém illata, ami megtölti a fürdőszobát. A mahagóni öltözőasztal bársonnyal bélelt rekeszeinek tapintása. A kemoterápiás turbánok. A többkartonnyi Ensure tápszer a hűtő polcán.

Egy Kia Soul hátsó ülésén kuporgok, és próbálok nem túl sokat gondolni a tanulmányi osztályról kapott hívásra. Könnyebb mondani, mint megtenni. Ha csak eszembe jut, megfájdul a gyomrom. Félreértés, mondta az ügyintéző, mégis nehéz feldolgozni egy olyan mondatot, amelyben egymás mellett szerepelnek a *maga* és a *halott* szavak. Azért próbálkozom. De nem tudom kivenni a fejemből. Abban maradtunk, hogy be kell mutatnom a társadalombiztosítási kártyám másolatát a főiskolán, mielőtt foglalkoznának a támogatási kérelmemmel, ami gond, ugyanis gőzöm sincs, hol lehet a kártya. És nem csak erről van szó. A nő ugyanis valami halotti nyilvántartásról beszélt, ahol a nevem szerepel. *Halotti* nyilvántartásról. A nevem ott van a Társadalombiztosítási Intézet által összeállított adatbázisban több millió emberével együtt, akik meghaltak, akiknek érvénytelenítik a társadalombiztosítási számát, hogy senki más ne használhassa, és így én sem tudom használni a sajátomat. Mivel a Társadalombiztosítási Intézet szerint halott vagyok.

Esetleg célszerű lenne utánanézni, ajánlotta a nő, mielőtt befejeztük a beszélgetést, és nem tehetek róla, még most, órákkal később is feldúlt vagyok tőle. A nevem egy halotti nyilvántartásban szerepel. Bár ez csak valami tévedés, természetesen.

Mégis, imádkozom, hogy ez ne valamiféle rossz ómen legyen. Jóslat arra nézve, hogy mi fog történni.

Kinézek az ablakon, miközben a Kia volánjánál ülő nő Chicago utcáin kanyarog. Lilynek hívják, és *lakásvadásznak* nevezi magát. Napokkal ezelőtt hallottam először Lilyről, amikor takarításból mentem haza: utáltam az érzést, hogy egyedül leszek az üres házban, ahol Anyuval laktunk, azt

kívántam, bárcsak ott lenne, holott tudtam, hogy ez már soha nem fog bekövetkezni, és hirtelen eldöntöttem, hogy eladom a házat, és elköltözöm. Hazaértem, kint hagytam a biciklit a járdán, és a bejárati ajtó kilincsén ott lógott Lily hatékony és térítésmentes munkájának hirdetése. Egy lakásvadász. Sosem hallottam még ilyenről, viszont pont erre volt szükségem. A kilincstre akasztott reklám tolakodó volt, nem lehetett csak úgy kidobni a többi levélszeméttel együtt. Így hát fölhívtam Lilyt, és találkozózt beszélünk meg.

Lily párját ritkítóan tud járdával párhuzamosan parkolni, noha ez elég egyszerűnek tűnik egy olyan ember számára, mint én, aki még soha nem vezetett autót. Az Albany Park-i öreg téglaházban töltött ifjúságom során sosem volt szükség autóra. Nem volt autónk. Mindenhova elvitt a barna metróvonal vagy a busz, ahova csak kellett. Vagy a két lábunk. Amellett ott a Schwinn kerékpárom, Old Faithful, meglepően mozgékony még a legrosszabb időjárásban is, kivéve persze az egyméteres havat.

Tizenöt éves voltam, amikor Anyunál rákot diagnosztizáltak, ami azt jelentette, hogy attól fogva az életem parkoló pályára került, mindent, ami nem volt elengedhetetlenül fontos, félretettem. Iskolába jártam. Dolgoztam. Besegítettem a jelzőlog törlesztésébe, és félretettem, amennyit csak tudtam. És fогtam Anyu haját, amikor hányt.

Ő maga fedezte fel a csomót, karcsú ujjáival tapogatta a mellét, mert tudta, hogy előbb vagy utóbb ez lesz. Nem szólt róla nekem, amíg meg nem állapították a rákot a mammográfia és biopszia után. Nem akarta, hogy aggódjak. Először eltávolították a mellét, majd több hónapnyi kemoterápia következett. De nem telt bele sok idő, és a rák visszatért, ezúttal a mellkasában és a csontjaiban. A tüdejében. Visszatért, hogy bosszút álljon.

Haldoklom, Jessie. Meg fogok halni, mondta ekkor nekem. A verandán ültünk, kéz a kézben, aznap, amikor megtudta, hogy kiújult a rák. Abban a percben az ötéves túlélési rátája zuhanórepülésbe fogott. Két évet élt még, és azt se fényesen.

A rák örökletes. Valami hibás gén a családnk vérvonalában, az én csatahajómban is ott sorakoznak már a piros tüskék. Ahogy Anyu és előtte az ő anyja, csak idő kérdése, és én is elsüllyedek.

A Kia hátsó ülését foglaltam el, miután Lily az utasülésre dobta a táskáját. Egyik keze szüntelenül a dudán van vezetés közben, hogy elijessze az útból a gyalogosokat, akikre az edzett szélvédő mögül kiabál: *iszkiri, meg szedd a lábad*. Nincs hitelfelvevői múltam, sem bankszámlám, amit meg is gyóntam Lilynek, ehelyett tele van a zsebem készpénzzel. Elkerekedett a szeme, amikor megmutattam neki a pénzemet, harminc darab százdolláros bankót félbehajtva, és bedugva egy csuklóra akasztható tárcába.

– Ez megnehezítheti a dolgot – mondta Lily, és megvonta a vállát, nem annyira a készpénzre, mint inkább a bankszámla és a hitel hiányára célozva –, de majd meglátjuk.

Azt javasolta, ajánljak eleve többet a bérbeadónak, így ellensúlyozzam a tényt, hogy azok közé tartozom, akik az ágyuk alatt tartják a pénzüket, tűzálló kazettában. A házak takarításáért kapott csekkeket háromdolláros kezelési költség fejében beváltják a Walmartban, a pénz pedig bekerül megbízható kis dobozomba. Megfordult már a fejemben, hogy jelentkezem egy munkaerő-kölcsönzőnél, de meggondoltam magam. Vannak olyan előnyei a munkámnak, amiket sehol másutt nem találok meg. Mivel házakat takarítok, nem kell adót fizetnem Uncle Samnek². Önálló vállalkozó vagyok. Legalábbis én mindig így érveltem magamban, noha könnyen lehet, hogy már sarkamban lihegnek az adóhatóság ügynökei, elszántan, hogy lecsukjanak adócsalásért.

Ennek ellenére minden reggel bepakolom a takarítóeszközöket egy kosárba az Old Faithful hátulján, és eltekerek dolgozni. Van, hogy akár napi kétszáz dollárt is megkeresek azzal, hogy valaki másnak az otthonát takarítom. Fülelmen a fülhallgatóval, békében dolgozom. Nem kell csevegnem. Senki sem dirigál. A világ legjobb állása.

– Vagy ez – magyarázta Lily, miközben magabiztosan kanyargott Chicago utcáin, míg végül befordult egy sikátorba egy toronyház mögött a Sheridanen, és leállította a kocsit –, vagy keresel

2 Uncle Sam (magyarul Samu bácsi): az Amerikai Egyesült Államokat megtestesítő képzelte személy neve a közbeszédben.

egy kezest –, ami esetemben nem jön szóba. Nincs senki, aki kezeskedne értem.

A vadászat majdnem csúfos kudarcba fullad.

Lily egyik lakást a másik után mutatja meg. Egy edgewateri toronyház harmadik emeletén. Egy nemrégiben felújított tömbházban az Ashlanden, az anyagi lehetőségeim felső határán. Lakást lakás után, négy vékony gipszkartonfallal körülvett, dobozszerű szobákat homályos ablakkal, melyeken nem hatol át a napfény. A szúnyoghálóak rongyosak, az egyik ablakot teljesen betölti egy légkondicionáló, aminek Lily szerint örülnöm kellene, mert a bérlőknek többnyire maguknak kell megvenniük ezeket a visszataszító, ablakba szerelhető masinákat, melyek megakadályozzák, hogy szemernyi természetes fény is bejusson a szobába.

Szűkös konyhák. Kivénhedt elektromos tűzhelyek. Penészvirágos fürdőszobasarkok. Vizeletszagú beépített szekrények. Kiégett villanykörték.

De nem a penész vagy az eltorlaszolt ablakok zavarnak. Hanem a zaj és a szomszédok – vadidegen emberek a válaszfal túloldalán, akiknek otthoni életét csupán papír és gipsz hitvány kombinációja határolja el az enyémtől. A klausztofóbiás érzés, amely lassanként úrrá lesz rajtam, miközben úgy teszek, mintha Lilyt hallgatnám, aki a lakás huszonhat négyzetméteréről áradozik. A közös mosókonyháról. A nagy sebességű internetről. De én csak azt hallom, hogy valahol megy egy hajszárító. Asszonyok nevetnek. Fölöttünk férfiak ordítózna, meccset néznek. A falon átszűrődik egy telefonbeszélgetés. Csilingel egy mikrosütő. Ételszag terjeng.

Négy nap alvás nélkül. A testem fáradt, az agyam, mint a leves. A falnak dőlök, érzem, hogy a gravitáció a padló felé húzza elnehezült testemet.

– Mi a véleményed? – érdeklődik Lily a hajszárítót túlkiabálva.

– Borzalmas – mondom immár nyolcadszor vagy kilencedszer, mint minden eddigi lakásra, amit eddig megmutatott. Nem tehetek róla, ez is az álmatlanság műve. Az ember őszinte, mert nincs ereje hazugságokat fabrikálni.

– De hát miért? – kérdezi, mire beszélek a hajszárítóról a szomszédban. Hogy hangos.

Lily uralkodik magán, noha biztos fogytán van már a türelme.

– Akkor tovább keresünk – mondja, miközben elhagyjuk a lakást. Szeretném hinni, hogy boldognak akar látni, hogy meg akarja találni a tökéletes lakhelyet számomra. De végül is egy dolog itt a lényeg: az aláírásom egy kipontozott vonalon. A megkötött bérleti szerződés Lily számára azt jelenti, hogy a velem töltött délután nem volt teljes időpocsékolás.

– Van itt még valami, amit megmutathatok neked – mondja, és azt ígéri, ez más lesz, mint az eddigi akárhány. Visszaülünk a Kiába, és becsatolom magam a rakétasebességgel útnak induló táskám mögött. Autózunk. Percekkel később lassítunk egy kőburkolatos század eleji épület előtt a Cornelián – egy *greystone*, ahogy mondják –, és könnyedén becsusszanunk egy parkolóhelyre. Villaövezetben vagyunk, teljességgel hiányoznak a közösségi lakóépületek. Nincsenek bérházak. Nincsenek társasházak. Nincsenek toronyházak, ahol a liftből kopott vegyesboltokra látni. Nincsenek ödöngő ismeretlenek az utcasarkon.

– Egy átalakított villa? – kérdezem, miközben kiszállunk az autóból, és elképzelem, hogy garzonok sorát építették ki az eredeti három lakás helyén, melyeket csupán a közös bejárati ajtó kapcsol össze. Arra számítok, hogy Lily igennel felel.

Ehelyett nevet, és így válaszol:

– Nem, ez egy privát lakóház. Nem eladó, nem mintha meg tudnád fizetni. Másfél milliót is elkérnének érte. Mármint dollárt –, én pedig megállok egy fa alatt, és megkérdezem, mit keresünk itt. Meleg van, szeptemberben járunk, de nem érződik az ősz. Az ember szeretne pulóvert megfarmert húzni, forró csokoládét szopogatni, és pokrócba csavarodva nézni a hulló faleveleket – ehelyett csurog rólunk az izzadság. Éjszaka lehül, de a nappalok forrók, harminc fok körül, reggeltől estig. Nem tart már sokáig. A meteorológus szerint jön a változás, még hozzá hamarosan. De egyelőre rövidnadrágban és pólóban állok, derekamra kötött pulóverrel. Ha lemegy a nap, a hőmérséklet is követi.

– Erre – mondja Lily, és finoman biccent a fejével. Sietve elindulok utána, de mielőtt megkerülnék az épület sarkát, észreveszek valamit. Egy nő jön felénk a járdán. Jó tíz méterre

van, de közeledik. Először nem látom az arcát, mert a szél a szemébe fújja sötét haját. De nem is számít. A tartása az, ami megkap. Meg a járása, ahogy kicsit lustán, apró lábát maga után húzva lépeget. Ahogy szerényen kihúzza magát, a válla cseppet meggömbül. Az alakja, a magassága és a testalkata. Kék kabátja színe és anyaga, egy parkaé, combközépig érő, húzott derékkal és kapucnival, habár az idő túlságosan meleg egy kapucnis kabáthoz.

Anyunak volt ilyen kabátja.

Érzem, hogy vadul dobogni kezd a szívem. Kinyílik a szám, és ajkam egyetlen szót formáz. *Anyu*. Mert ez nem más, mint ő. Ő az, Anyu. Itt van, él és mozog, jön ide hozzám. Önkéntelenül felemelkedik kezem, és integetni kezdek, de a szemébe hulló hajától nem látja, hogy ott állok két méterre tőle a járdán, és integetek.

Anyu nem néz rám, elmegy mellettem. Nem vesz észre. Azt hiszi, valaki más vagyok. Rákiáltok, de a szó elakad útközben, nem jön ki hang a torkomon. Megszorul valahol lejjebb. Könnybe lábad a szemem, és arra gondolok, el fogom veszíteni, egyszerűen itt hagy. Így aztán a kezem kinyúl, és megfogom a karját. Ösztönösen. Hogy megállítsam. Hogy ne hagyjam elmenni.

Kezem elkapja az alkarját, megmarkolja. Ám abban a pillanatban a nő félrehúzza a haját az arcából, és rám pillant. És akkor meglátom, amit korábban nem láttam, hogy ez a nő jó, ha harmincéves, túlságosan fiatal ahhoz, hogy az anyám lehessen. És hogy az arcát vastagon borítja a festék, ellentétben Anyuval, aki sosem sminkelt.

A kabátja egyáltalán nem középkék, hanem sötétebb, inkább padlizsánszínű vagy bordó. És nincs kapucnija. Ahogy közeledik, világosabban látom. Igazából nem is kabát, hanem ruha.

Kicsit sem hasonlít Anyura.

Egy másodpercig úgy érzem, nem kapok levegőt, kiszáll belőlem az erő. A nő kiszabadítja a karját. Sötét pillantást vet rám, eliszkol mellettem, nekem pedig a lábam lecsúszik a járdáról a fűbe.

– Bocsánat – suttogom, miközben elkapja a tekintetét, kitér bámuló pillantásom elől. A járda túlsó szélére húzódik, ahol kétlábnyira van tőlem, nem érhetem el. – Összetévesztettem valakivel – motyogom, és elfordítom fejem, hogy megkeressem Lilyt, aki összefont karral áll, és próbál úgy tenni, mintha nem történt volna semmi.

Persze hogy nem Anyu, mondom magamnak, és nézem, ahogy a nő a padlizsánszínű ruhában továbbmegy – immár sebesebben, nem húzza komótosan a lábát, hanem szaporán lépked, hogy minél távolabb kerüljön tőlem.

Hát persze hogy ez nem Anyu, hisz Anyu meghalt.

– Jössz? – kérdezi Lily, mire mondom, hogy igen.

Követem őt, elsurranunk egy téglával kirakott terasz mellett a hátsó kert felé. Még mindig hevesen ver a szívem. Feldúlt vagyok. Föltárul a telek hátsó része, egy terasz és egy udvar, és a túlvégen egy piros téglából épült garázs, jádezőld ajtóval.

– Ezért vagyunk itt – mutat Lily a garázsra, nekem pedig földbe gyökerezik a lábam.

– Azt akard, hogy egy garázsban lakjam?

– Ez egy kocsiszín – mondja, és elmagyarázza, hogy fölül egy lakás van, amit a második és harmadik szinten látható ablakok bizonyítanak. – Ritka fogás. Vannak, akik imádják az ilyeneket. Rendszerint azonnal elkelnek, amint piacra kerülnek. Ez itt ma reggel került föl a listára. – Elmondja, hogy a régi időkben a kocsiszín nevéhez híven egy ló, egy bricska meg a kocsis elhelyezésére szolgált. Személyzeti szállás. Eldugva a sikátorban, elrejtve egy lényegesen kevésbé szerény épület mögött, megbújva valami jobb és nagyobb dolog árnyékában.

Ami, úgy érzem, pontosan az, amire szükségem van. Hogy rejtve legyek, elvonultan élhessek, mint egy remete, valami fenséges dolog árnyékában.

– Meg lehet nézni? – kérdezem, úgy értem, belülről, és Lily bevezet a magas, elkeskenyedő ajtón, majd egyből föl egy rozoga lépcsőn.

Nagyobb, mint bármi, amit eddig láttunk, majdnem ötven négyzetméter lakótér, ütött-kopott és vén, minden ronda barnára festve. A deszkapadló viharvert, az egyetlen pallók nyikorognak, szögletes fejű szegek állnak ki belőlük, épp csak annyira, hogy az ember belevágja